

Annex I.

INFORME DIAGNÒSTIC, MAPA DE RISCOS I PLA D'ACCIÓ DE DEFENSA DE LA COMPETÈNCIA

Índex

1. Introducció
 - 1.1 Marc legal
2. Objectius i Metodologia
3. Descripció general de la Societat
4. Avaluació de la Cultura de Risc
5. Catàleg d'Infraccions
6. Mapa de Riscos
7. Resultats de l'anàlisi de riscos
 - 7.1 Anàlisi de riscos i recomanacions aplicables a tots els riscos
8. Pla d'Acció

1. Introducció

El Dret de la Competència és el conjunt ordenat de normes que persegueixen assegurar l'existència d'una competència efectiva en el mercat, mitjançant la persecució i sanció d'aquelles conductes que suposin restriccions de la competència, el control de les operacions de concentració entre empreses i, finalment, el control sobre la concessió de les ajudes públiques a empreses.

A l'ordenament jurídic espanyol es regula mitjançant la Llei 15/2007 de 3 de juliol de Defensa de la Competència. La Comissió Nacional dels Mercats i la Competència (CNMC) és l'organisme que promou i preserva el bon funcionament de tots els mercats en interès dels consumidors i de les empreses. A Catalunya aquesta funció la compleix l'Autoritat Catalana de Defensa de la Competència.

Tanmateix, s'ha de tenir en compte la Directiva Whistleblowing, Directiva 2019/1937 del Parlament Europeu i del Consell de 23 d'octubre de 2019 relativa a la protecció de les persones que informin sobre infraccions del Dret de la Unió.

Entre altres finalitats aquesta Directiva té per objecte donar una major protecció als denunciants per a reforçar el Dret europeu en matèria de Defensa de la Competència.

El termini de transposició per als Estats Membres va acabar el 17 de desembre de 2021. Aquesta normativa introdueix entre altres requisits l'obligatorietat del disseny i implantació dels canals de denúncies interns per al seguiment de possibles infraccions en matèria de la competència.

1.1 Marc Legal

Així el marc legal en matèria de defensa de la competència serà el següent.

- Directiva “Whistleblowing”: la Directiva 2019/1937 del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2019, relativa a la protecció de les persones que informin sobre infraccions del Dret de la Unió. Entre altres finalitats, aquesta Directiva té per objecte donar una major protecció als denunciants per a reforçar l'aplicació del Dret de la Unió en matèria de competència. El termini de transposició de la Directiva als ordenaments jurídics dels Estats Membres expira el 17 de desembre de 2021.
- Llei de Defensa de la Competència (LDC): la Llei 15/2007, de 3 de juliol, de Defensa de la Competència és la norma amb rang legal que estableix les normes i procediments que tenen com a objectiu protegir la lliure competència en el mercat espanyol. Regula a aquest efecte, amb caràcter general, el règim sancionador en matèria de competència (procediment, infraccions, sancions i subjectes responsables).

- Tractat de Funcionament de la Unió Europea (TFUE): El TFUE és un dels dos tractats constitutius de la Unió Europea (originalment denominat Tractat de la Comunitat Europea). En l'àmbit concret del Dret de la Competència, els articles 101 i 102 del TFUE estableixen les normes bàsiques que han estat objecte de desenvolupament tant per la legislació europea com per la normativa nacional dels Estats Membres.

Per tal d'acomplir les normes en matèria de defensa de la competència, ha d'elaborar-se un programa de prevenció on quedarà descrit el conjunt de riscos. Per a això el programa ha de procedir a:

1. Identificaran les activitats en l'àmbit del qual puguin ser comeses les infraccions en matèria de Defensa de la Competència que han de ser previngudes.
2. Establiran els protocols o procediments que concretin el procés de formació de la voluntat de la persona jurídica, d'adopció de decisions i d'execució de les mateixes en relació amb aquells.
3. Imposaran l'obligació d'informar de possibles riscos i incompliments a l'organisme encarregat de vigilar el funcionament i observança del model de prevenció d'infraccions.
4. Establiran un sistema disciplinari que sancioni adequadament l'incompliment de les mesures que estableixi el model.
5. Faran una verificació periòdica del model i de la seva eventual modificació quan es posin de manifest infraccions rellevants de les seves disposicions, o quan es produeixin canvis en l'organització, en l'estructura de control o en l'activitat desenvolupada que els facin necessaris.

Aquests models d'organització i gestió tenen per objecte, no només evitar qualsevol tipus de sanció, sinó també promoure una veritable cultura ètica en matèria de defensa de la competència.

En aquest context, hem fet aquest informe diagnòstic, mapa de riscos i pla d'acció per complir el requisit del model de prevenció.

Aquest treball ha consistit en l'avaluació del risc, anàlisi i avaluació de les mesures implantades per l'Entitat per mitigar aquest risc, així com la identificació de millores en aquesta matèria per a la implantació del Pla. Aquest enfocament, no només ens ha permès identificar els principals riscos en què l'Entitat pogués incórrer, sinó que, a més, ens ha servit per identificar oportunitats per millorar l'eficiència i eficàcia dels procediments implantats en l'organització.

2. Objectius i Metodologia

L'objectiu del nostre treball té en compte un diagnòstic inicial de la situació del COL·LEGI DE FISIOTERAPEUTES DE CATALUNYA en relació amb els requeriments mínims per a l'establiment d'un Model de Compliment Normatiu en matèria de defensa de la competència, partint de qual s'elaborarà un Pla d'Acció per a la implantació de les mesures necessàries.

En qualsevol cas, s'optimitzaran els procediments i controls implantats prèviament per la Societat amb l'objectiu de minimitzar l'impacte que pogués ocasionar un incompliment.

El resultat del treball, Mapa de Riscos i Pla d'Acció, acreditaran el primer element necessari per a la configuració del Model de Supervisió i Control per a la Prevenció de riscos. Per assolir els objectius marcats, hem basat el nostre treball en les següents activitats:

- Anàlisi de la documentació, estructura i activitat de la Societat:
 - Organigrama i distribució de funcions.
 - Escripures i Poders.
 - Cultura de risc
 - Procediments escrits.
 - Plans de Formació.
- Preparació i realització d'entrevistes per a l'avaluació de riscos.
- Elaboració del Mapa de Riscos.
- Identificació dels controls i mesures de mitigació del risc implantades per a cadascun dels riscos identificats
- Identificació de debilitats i mesures a implantar o actualitzar, associades a cadascun dels riscos.
- Presentació de conclusions a la Direcció.
- Disseny i prioritització del Pla d'Acció que contindrà en detall la identificació de les mesures a implantar:
 - Polítiques i procediments a desenvolupar.
 - Disseny i assignació del responsable del Programa: recursos necessaris, estructura organitzativa, relació amb unes altres àrees, línies de reporting, funcions i responsabilitats, metodologia i eines.
 - Desenvolupament de procediments de control i vigilància, comunicació i seguiment d'incidències: canals, accessibilitat, seguiment i anàlisi, confidencialitat, retroacció i mesures correctores.
 - Procediments d'auditoria.
 - Implantació de mecanismes de formació i divulgació i sensibilització.

3. Descripció general de la Societat

El Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya és una organització de serveis i de donar suport a professionals dirigida a satisfer i cobrir les necessitats del col·lectiu mitjançant la informació, formació, cerca i assessorament dels col·legiats, al mateix temps que protegeix i defensa la professió de la fisioteràpia davant qualsevol fet que pugui afectar.

El Col·legi configura l'àmbit específic de gestió i participació dels fisioterapeutes en els interessos vinculats a la fisioteràpia i constitueix l'instrument per a l'exercici d'activitats que estiguin relacionades amb la prestació de serveis que convinguin als col·legiats.

El COL·LEGI DE FISIOTERAPEUTES DE CATALUNYA és una corporació de dret públic, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'actuar per a el compliment de les seves funcions

Compta amb un centre de treball a Barcelona, on es desenvolupa tota la seva activitat principal.

4. Avaluació de la Cultura de Risc

Una gestió eficient i integral del risc ha de permetre detectar oportunament els riscos que poden afectar a l'activitat, per tal de generar estratègies que s'anticipin a ells.

El funcionament o èxit dels programes de compliment o plans de prevenció de riscos en matèria de defensa de la competència se sustenta en bona part, en la cultura de risc de les entitats.

En aquest sentit, hi ha determinats elements la presència dels quals en les organitzacions significa l'existència d'una adequada cultura de gestió de riscos, per la qual cosa, probablement, les mesures preventives i reactives necessàries seran menors.

Amb l'objectiu d'assolir les estratègies necessàries per a la gestió eficaç dels riscos, es requereixen, entre d'altres, els aspectes que es descriuen a continuació:

- Establir polítiques.
- Fixar objectius i definir responsabilitats i autoritats.
- Documentar els processos, activitats o tasques a fer i mantenir aquesta documentació actualitzada i controlada.
- Planificar les activitats i tasques a dur a terme per aconseguir els objectius.
- Fer el seguiment o monitoratge dels processos, activitats i tasques, portar registres com a evidència de les activitats executades i controlar la gestió dels mateixos.
- Prendre precaucions per a controlar aquells resultats o processos que no satisfan les especificacions.
- Tenir prevista la presa d'accions correctives i preventives quan alguna situació no funciona d'acord amb el que s'ha planificat.
- Efectuar l'avaluació del sistema a través d'auditories.
- Revisar el sistema de forma periòdica per part de la Direcció.

Tots els elements anteriorment esmentats haurien de formar part d'un Model de supervisió i control per a la prevenció de riscos, coherent i unificat, que faciliti la planificació, l'assignació de recursos, l'establiment d'objectius complementaris i l'avaluació de l'eficàcia.

Els sistemes de gestió de riscos es constitueixen com una sèrie d'activitats coordinades que es duen a terme sobre un conjunt d'elements dins les organitzacions (recursos, procediments, documents, estructura organitzacional i estratègies) per tal d'assolir la qualitat dels productes o serveis que s'ofereixen al client, així com una gestió eficient de l'empresa com a entitat.

Els sistemes de qualitat i assegurament (auditoria), persegueixen proporcionar el marc a què es fa referència per a la millora contínua, amb l'objectiu d'incrementar la satisfacció del client i d'altres parts interessades, complint al seu torn amb la normativa aplicable.

Durant aquest Informe Diagnòstic, s'avaluarà l'existència i eficiència d'aquestes i altres mesures de gestió de riscos en relació amb les infraccions tipificades en la normativa vigent, especificant paral·lelament les que serien aplicables a la Societat per a una gestió més eficient del risc.

5. Catàleg d'infraccions

El catàleg d'infraccions queda recollit als articles 1, 2 i 3 de la Llei 15/2007 de 3 de juliol, de Defensa de la Competència, i es resumeixen en les següents

5.1. Les Conductes Col·lusòries

Article 1. Conductes col·lusòries.

- Fixació, de manera directa o indirecta, de preus o d'unes altres condicions comercials o de servei.
- La limitació o el control de la producció, la distribució, el desenvolupament tècnic o les inversions.
- El repartiment del mercat o de les fonts d'aprovisionament.
- L'aplicació, en les relacions comercials o de servei, de condicions desiguals per a prestacions equivalents que col·loquin a uns competidors en situació desavantatjosa davant uns altres.
- La subordinació de la celebració de contractes a l'acceptació de prestacions suplementàries que, per la seva naturalesa o conforme als usos de comerç, no guardin relació per tal de tals contractes.

5.2. Abús de la posició de domini

Article 2. Abús de posició dominant.

- La imposició, de manera directa o indirecta, de preus o altres condicions comercials o de serveis no equitatius.
- La limitació de la producció, la distribució o el desenvolupament tècnic en perjudici injustificat de les empreses o dels consumidors.

- La negativa injustificada a satisfer les demandes de compra de productes o de prestació de serveis.
- Aplicació, en les relacions comercials o de serveis, de condicions desiguals per a prestacions equivalents, que col·loqui a uns competidors en situació desavantatjosa davant uns altres.
- La subordinació de la celebració de contractes a l'acceptació de prestacions suplementàries que, per la seva naturalesa o conforme als usos de comerç no guardin relació amb l'objecte d'aquests contractes.

La prohibició prevista en el present article s'aplicarà en els casos en els quals la posició de domini en el mercat d'una o diverses empreses hagi estat establerta per disposició legal

5.3 Falsejament de la lliure competència.

Article 3. Falsejament de la lliure competència per actes deslleials.

- Falsejar la lliure competència afectant a l'interès públic.

A partir de la primera anàlisi, hem procedit a fer un Mapa de Riscos en què es descriuen els supòsits de comissió d'infraccions en què l'Entitat podria incórrer en l'acompliment de la seva activitat. És important destacar que, en alguns supòsits, l'anàlisi realitzada presenta diferents plantejaments, atenent per exemple, al tipus d'activitat, normativa aplicable, etc.

6. Mapa de Riscos

L'objecte d'anàlisi del risc és el risc jurídic derivat de la possible incapacitat, per part de l'Entitat, d'evitar la comissió de comportament tipificats com a infraccions en la Llei de Defensa de la Competència, davant la falta de mesures eficaces de prevenció i supervisió.

La metodologia de treball utilitzada, que parteix de les infraccions descrits en la Llei de Defensa de la Competència que poden ser susceptibles de ser imputades a la Societat, s'estructura en una fitxa per cadascun dels delictes amb la següent informació:

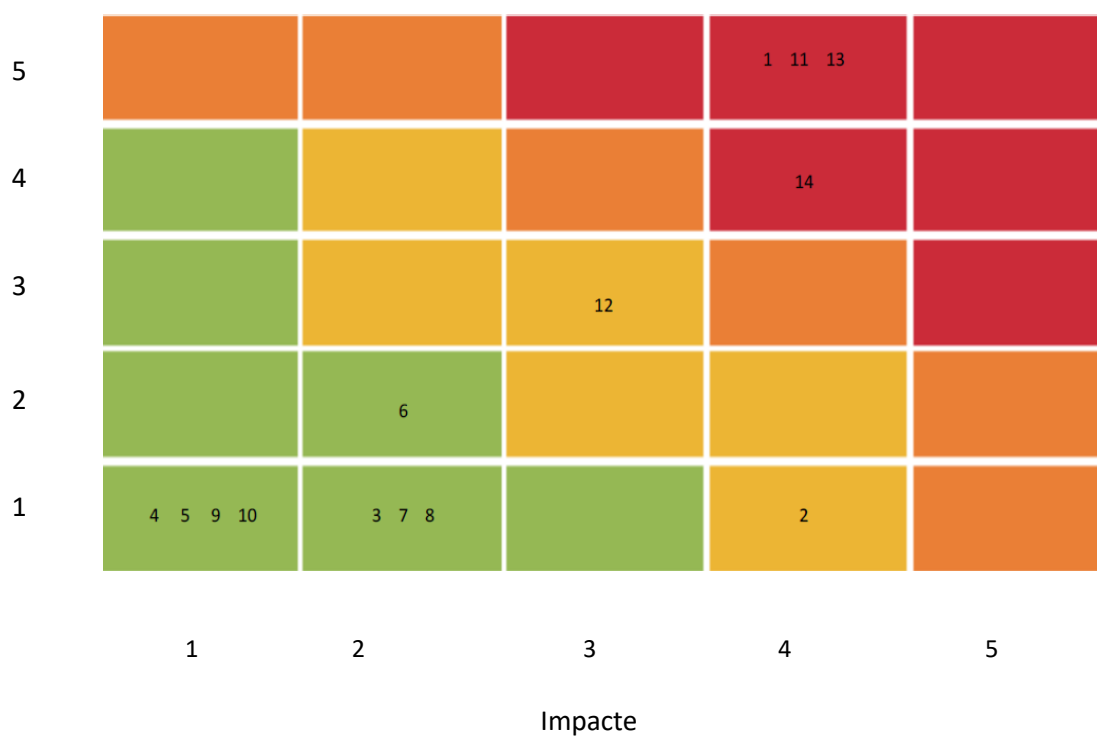
- Acte: detall de l'acte tipificat en la Llei de Defensa de la Competència i objecte d'anàlisi. Descripció literal de la definició continguda en la legislació.
- Supòsits: hipòtesi més concretes en què podria donar-se la comissió de la infracció una vegada analitzat el sector d'activitat de l'Entitat.
- Probabilitat: anàlisi dels factors que poden provocar que la infracció es cometi dins l'Entitat. La probabilitat d'ocurrència, que és el grau d'exposició al risc de la societat, s'ha valorat com remota, baixa, mitjana o alta.
- Impacte: nivell de conseqüències que podria tenir el risc en el supòsit en què ocorregués. El nivell d'impacte es valora en funció de la seva magnitud com a lleu, mitjà, alt i crític.
- Mesures i controls recomanats: mesures i controls que seria recomanable que l'Entitat tingués implantades en l'organització, amb la finalitat de mitigar el risc de comissió de la infracció.

És important destacar que les valoracions relatives a l'impacte i la probabilitat que es detallen en el quadre resum o Mapa de Riscos per Infraccions, representat a continuació, s'han realitzat prenent en consideració el valor més alt i restrictiu per a cadascun dels actes sancionables. D'aquesta manera, el més alt, en el gràfic se simbolitzarà en l'àrea de color vermell, destacant que, amb relació a aquests comportaments, l'Entitat haurà d'establir procediments i mesures de control amb major immediatesa.

A continuació s'inclou el Mapa de Riscos per a cadascun dels comportaments tipificats en la Llei de Defensa de la Competència:

MAPA DE RISC BRUT (INHERENT, ABANS D'APLICAR CONTROLS)

Probabilitat:



Risc:



Quadre de riscos.

1. La fixació, de manera directa o indirecta, de preus o d'unes altres condicions comercials o de servei.
2. La limitació o el control de la producció, la distribució, el desenvolupament tècnic o les inversions.
3. El repartiment del mercat o de les fonts d'aprovisionament.
4. L'aplicació, en les relacions comercials o de servei, de condicions desiguals per a prestacions equivalents que col·loquin a uns competidors en situació desavantajosa davant uns altres.
5. La subordinació de la celebració de contractes a l'acceptació de prestacions suplementàries que, per la seva naturalesa o conforme als usos de comerç, no guardin relació amb l'objecte d'aquests contractes.
6. La imposició, de manera directa o indirecta, de preus o altres condicions comercials o de serveis no equitatius.
7. La limitació de la producció, la distribució o el desenvolupament tècnic en perjudici injustificat de les empreses o dels consumidors.
8. La negativa injustificada a satisfer les demandes de compra de productes o de prestació de serveis.

9. L'aplicació, en les relacions comercials o de serveis, de condicions desiguals per a prestacions equivalents, que col·loqui a uns competidors en situació desavantatjosa davant uns altres.
10. La subordinació de la celebració de contractes a l'acceptació de prestacions suplementàries que, per la seva naturalesa o conforme als usos de comerç no guardin relació per tal d'aquests contractes.
11. Participació en l'establiment d'acord de fixació de preus.
12. Participació en acord amb unes altres associacions que poden implicar repartiments de mercat.
13. Participació en reunions amb unes altres associacions o entre col·legis que puguin donar lloc a intercanvi d'informació.
14. Participació en acords d'estandardització

7. Resultats de l'anàlisi de riscos

7.1 Anàlisi de riscos i recomanacions

A partir del resultat de les reunions, analitzant la documentació, estructura del Col·legi i la cultura de gestió de riscos, obtenim una sèrie de recomanacions generals, vàlides per a totes les infraccions, que s'hauran d'implementar per a complir els requisits del Pla de Prevenció de riscos. Aquestes recomanacions són:

- Crear un Òrgan dins la persona jurídica, amb poders autònoms d'iniciativa i control, com a responsable del funcionament i compliment del Model de Supervisió i Control, que garanteixi que els controls establerts per mitigar el risc que es produeixin infraccions de la norma, es troben operatius i funcionen correctament, havent de dotar-li dels recursos necessaris per dur a terme aquesta funció.
- Elaborar un Codi Ètic o de Conducta que serà les bases d'actuació per part de tots els empleats, col·legiats, Junta de Govern i tercers relacionats, basant-se en els valors, principis i normes que hagin de regir la seva activitat. El Codi farà referència a les polítiques i procediments que s'estableixin en la Societat i que seran de compliment obligat. El Codi haurà de ser certificat per tots els empleats i membres dels òrgans d'administració. De la mateixa manera, haurà de ser comunicat als col·legiats i tercers relacionats.
- Elaborar un Mapa de Mesures Disciplinàries destinades a evitar comportaments contraris al Codi Ètic.
- Habilitar un Canal de Denúncies mitjançant el qual, qualsevol empleat o tercer relacionat amb la Societat, podrà reportar, de manera confidencial, les infraccions apreciades al si de la mateixa i que resultin contràries al Codi de Conducta i a la legislació vigent.
- Establir un Programa de Formació i Sensibilització dels empleats en matèria de compliment.

7.2 Anàlisi de riscos

A continuació s'inclou l'anàlisi de riscos individualitzat per conducta:

Fixació, de manera directa o indirecta, de preus o d'altres condicions comercials o de servei.		
SUPÒSITS	PROBABILITAT	IMPACTE
Aconsellar l'establiment d'uns preus determinats per a la realització de serveis.	5	4

La limitació o el control de la producció, la distribució, el desenvolupament tècnic o les inversions.		
SUPÒSITS	PROBABILITAT	IMPACTE
L'activitat de l'entitat no posa de manifest la possibilitat de fer actuacions infractores, tanmateix l'impacte, si es fes, seria important	1	4

El repartiment del mercat o de les fonts d'aprovisionament.		
SUPÒSITS	PROBABILITAT	IMPACTE
Distribuir l'activitat entre les empreses que integren el col·legi, tanmateix la mateixa activitat col·legial impedeix adoptar comportaments que puguin afectar a aquest tipus d'actuacions	1	2

L'aplicació, en les relacions comercials o de servei, de condicions desiguals per a prestacions equivalents que col·loquin a uns competidors en situació desavantatjosa davant uns altres.		
SUPÒSITS	PROBABILITAT	IMPACTE
L'activitat de l'entitat no posa de manifest la possibilitat de fer actuacions infractores.	1	1

La subordinació de la celebració de contractes a l'acceptació de prestacions suplementàries que, per la seva naturalesa o conforme als usos de comerç, no guardin relació amb l'objecte d'aquests contractes.

SUPÒSITS	PROBABILITAT	IMPACTE
No fa activitats pròpies per incórrer en conductes d'aquestes característiques	1	1

La imposició, de manera directa o indirecta, de preus o altres condicions comercials o de serveis no equitatius

SUPÒSITS	PROBABILITAT	IMPACTE
La possibilitat de la imposició de preus i condicions existeix, tanmateix, la pròpia activitat col·legial impediria la seva efectivitat.	2	2

La limitació de la producció, la distribució o el desenvolupament tècnic en perjudici injustificat de les empreses o dels consumidors.

SUPÒSITS	PROBABILITAT	IMPACTE
L'activitat de l'entitat no posa de manifest la possibilitat de fer actuacions infractores	1	2

La negativa injustificada a satisfer les demandes de compra de productes o de prestació de serveis

SUPÒSITS	PROBABILITAT	IMPACTE
L'activitat de l'entitat no posa de manifest la possibilitat de fer actuacions infractores	1	2

Aplicació, en les relacions comercials o de serveis, de condicions desiguals per a prestacions equivalents, que col·loqui a uns competidors en situació desavantajosa davant uns altres

SUPÒSITS	PROBABILITAT	IMPACTE
No fa activitats en què pugui incórrer en conductes d'aquestes característiques	1	1

La subordinació de la celebració de contractes a l'acceptació de prestacions suplementàries que, per la seva naturalesa o conforme als usos de comerç no guardin relació per tal d'aquests contractes		
SUPÒSITS	PROBABILITAT	IMPACTE
No fa activitats en què pugui incórrer en conductes d'aquestes característiques	1	1

Participació en establiment d'acords de fixació de preus.		
SUPÒSITS	PROBABILITAT	IMPACTE
Negociar amb entitats, empreses, estàndards comuns als serveis oferts.	4	4

Participació en acords amb unes altres associacions que puguin implicar repartiments de mercat		
SUPÒSITS	PROBABILITAT	IMPACTE
Negociar amb la possibilitat d'establir línies per a atribució d'activitats en diferents ubicacions.	3	3

Participació en acords d'estandardització.		
SUPÒSITS	PROBABILITAT	IMPACTE
Negociar amb entitats, empreses, uns acords determinats	4	4

8. Pla d'acció

Les millores detectades com a resultat de l'elaboració del Mapa de Riscos Penals hauran de ser implementades pel CFC, per tal de garantir que els controls que mitiguen els riscos d'incórrer en infraccions siguin eficients i funcionin amb normalitat. La implantació de controls es farà d'acord amb un Pla d'Acció definit en un calendari, implicant-se els responsables de cada àrea en el mateix

Àrea Responsable	Mesures i controls	Prioritat
Òrgan de govern	<p>Nomenar a un Òrgan dins el CFC, amb poders autònoms d'iniciativa i control, com a responsable del funcionament i compliment del Model de Supervisió i Control, que garanteixi que els controls establerts per a mitigar el risc de que es produeixin infraccions pels quals la persona jurídica pot ser sancionables, es troben operatius i funcionen correctament, havent de dotar-li dels recursos necessaris per dur a terme aquesta funció.</p>	Alta
Òrgan de govern	<p>Elaborar un Codi Ètic que estableixi les bases d'actuació per part tots els membres del CFC, basant-se en els valors, principis i normes que hagin de regir la seva activitat. El Codi farà referència a les polítiques i procediments que s'estableixin al CFC i que seran de compliment obligat. El Codi haurà de ser certificat per tots els empleats, directius i membres dels òrgans d'administració.</p> <p>Establir mecanismes de certificació i lectura del Codi Ètic</p> <p>És recomanable exigir l'acceptació del Codi Ètic a tots els proveïdors, col·laboradors i tercers relacionats amb la societat. Així mateix, analitzar si s'haurà d'incloure, en els contractes subscrits amb tercers, una clàusula d'assumpció dels principis establerts en el Codi Ètic, o bé, que acreditin l'existència d'un model mateix de prevenció en matèria de lliure competència.</p>	Alta
Òrgan de govern	<p>Elaboració i aprovació del Manual de Compliment en matèria de defensa de la competència.</p>	Alta
Òrgan de govern	<p>Implantar un Canal de Denúncies perquè qualsevol treballador pugui reportar, de manera confidencial, les infraccions apreciades al si de l'Entitat</p>	Alta

Àrea Responsable	Mesures i controls	Prioritat
Òrgan de govern	Elaborar un Mapa de Mesures Disciplinàries destinades a evitar comportaments contraris al Codi Ètic.	Alta
Òrgan de govern	Establir Programes de Formació i Sensibilització dels empleats i Junta de Govern en matèria de compliment que incloguin l'obligatorietat d'informar de riscos i incompliments de la normativa interna i de la legislació vigent, al responsable del Model de Compliment normatiu.	Alta